တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

" အချစ်ဆုံး ဆွေမျိုး "

တိပိဋက ဓမ္မလက်ဆောင် (၄၄)

ဒုတိယအကြိမ် ဓမ္မဒါန
အုပ်ရေ (၁၀၀၀၀)

သာသနာ	ကောဇာ	ခရစ်
၂၅၅၀	၁၃၆၈-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလ	၂၀၀၇-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

(တိပိဋက မယ်တော်ကြီး ဒေါ်တုတ်ခိုင်၏ ၇၅-နှစ်ပြည့် အထူးလက်ဆောင်)

မာတိကာ

၁။	အချစ်ဆုံး ဆွေမျိုး	၁
၂။	လူ့အချစ် ၃-မျိုး	၁၀
၃။	ကုသိုလ်ကိုချစ် ဆွေမျိုးစစ်	၂၆
၄။	မိဘအချစ် ဆွေမျိုးစစ်	၄၃
၅။	မိခင်ချစ်တတ် ဆွေမျိုးမြတ်	၅၅

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	–	၃၂၀၁၅၄၀၂၀၇
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	–	၃၂၀၃၅၀၀၃၀၇
ပုံနှိပ်သူ	–	ဒေါ်ခင်အေးမော် (၀၆၀၂၄) ဂုဏ်သီရိပုံနှိပ်တိုက် ၇၈၊ ပတ္တမြားလမ်းသွယ်(၁)၊ ရတနာအိမ်ရာ၊ သာကေတ။ ဖုန်း–၀၉၅၀၀၂၅၇၅
ထုတ်ဝေသူ	–	ဦးကျော်ဟင်း ယုံကြည်ချက်စာပေ အမှတ် (၁၁၁)၊ ၃၃လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
အုပ်ရေ	–	၁၀၀၀၀
တန်ဖိုး	–	ဓမ္မဒါန
အကြိမ်	–	ဒုတိယအကြိမ်

တိပိဋက ယောဆရာတော်၏

အချစ်ဆုံး ဆွေမျိုး

တိပိဋက ဓမ္မလက်ဆောင် (၄၄)

နမော ဉဘတစ္ဆာစရိယဿ

၁ ။ အချစ်ဆုံး ဆွေမျိုး

ဝိဿာသပရမာ ဉာတိ။ [ဓမ္မပဒ - ၂၀၄]

❀ **မိဘသော်လည်း၊ မရင်းနီးပါ၊**
မချစ်တာ၊ ဆွေဉာ ထည့်မသုံး။

❀ **သွေးသားမတော်၊ မစပ်သော်လည်း၊**
ရင်းနီးချစ်ခင်၊ အကျွမ်းဝင်၊
ခေါ်တွင် ဉာတိသုံး။
❀ **ရင်းနီးမှုသာ၊ ဆွေမျိုးမှာ၊**
မှန်စွာ အမြတ်ဆုံး။
❀ **ကုသိုလ်အစ၊ ကောင်းမှုတန်ခိုး၊**
အစဉ်တိုး၊ ဆွေမျိုးအချစ်ဆုံး။

"ရေတွက်လို့မဆုံးနိုင်အောင် အလွန်များပြားလှတဲ့ သတ္တဝါအနန္တတွေထဲမှာ သင်တို့နှင့် ဆွေမျိုးမတော်ဖူးသူ မရှိတော့လောက်အောင် သင်တို့ရဲ့ ဘဝသံသရာဟာ အလွန်ရှည်လျားလှပြီ " လို့ ဟောထားတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့စကား ရှိပါတယ်။ ဒီစကားအရ သတ္တဝါအားလုံး

ဆွေမျိုးဟောင်းတွေချည်းပဲလို့ သိရပါတယ်။ အဟောင်းနှင့် အသစ်ပဲကွာတယ်။ အားလုံး ဆွေမျိုးတွေချည်းပဲ။ အရင်တုန်းက တွေ့ဆုံတော်စပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ဆွေမျိုးတွေက အဟောင်း၊ ယခုတွေ့ဆုံတော်စပ်ဆဲဆွေမျိုးတွေက အသစ်ပေါ့။ အခုအသစ်ဟာလဲ ဟိုတုန်းက တွေ့ဆုံတော်စပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ အဟောင်းပဲဖြစ်မှာပါ။ တစ်ချို့ ဆွေမျိုးတွေနှင့် တွေ့ဆုံတော်စပ်ခဲ့ရတာက အကြိမ်ကြိမ် ထပ်နေပြီကိုး။

လောကမှာ သွေးသားတော်စပ်သူကို ဆွေမျိုး, သွေးသားမတော်စပ်ပဲ ရင်းနီးချစ်ခင်သူကို မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းလို့ ခေါ်ကြတယ်။ သာသနာဖက်မှာတော့ သွေးသားတော်စပ်ပေ

မယ့် နောက်ပိတ်ဆုံး မိဘအရင်းဖြစ်ပေမယ့် ရင်းနီးချစ်ခင် အကျွမ်းဝင်ခြင်းမရှိရင် အကျိုးမလိုလားရင် ဆွေမျိုးလို့မခေါ်နိုင်ဘူး။ သွေးသားတော်စပ်တယ်လို့ပဲ ပြောနိုင်တယ်။

သွေးသားမတော်စပ်ပေမယ့် ရင်းနီးချစ်ခင် အကျွမ်းဝင်လို့ အကျိုးလိုလားရင် ဆွေမျိုးလို့ ခေါ်နိုင်တယ်။ သွေးသားတော်စပ်လို့ ရင်းနီးချစ်ခင်အကျွမ်းဝင်ရင်တော့ ဘာမှပြောစရာ မလိုတော့ဘူး။ ဧကန် ဆွေမျိုးဖြစ်ပြီးသားပဲ။

ဘုရားရှင်ရဲ့ အလုပ်အကျွေးဖြစ်တဲ့ ဆရာဇီဝကရဲ့ မိခင်အရင်းဟာ သာလဝတီဆိုသူဖြစ်တယ်။ သာလဝတီဟာ ဇီဝကကို ဖွားမြင်ပြီးတာနဲ့ ချက်ချင်းစွန့်ပစ်လိုက်တယ်။ ဖွားမြင်ပြီး

ကာစ ကလေးလေးကို စကောဟောင်းထဲ ထည့်ပြီး တံမြက်ချေးအမှိုက်စွန့်ရာ အရပ်မှာ စွန့်ပစ်ဖို့ ကျွန်မ ကို ခိုင်းလိုက်တာပါ။ ကျွန်မကလဲ ခိုင်းတဲ့အတိုင်းပဲ ကလေးကို အမှိုက်ထဲ စွန့်ပစ်လိုက်တယ်။ ဒီလောက် ရက်စက်စိမ်းကားတဲ့မိခင်မျိုးကို ဆွေမျိုးလို့ မခေါ်နိုင်ဘူး။ သွေးသားတော်စပ်ပေမယ့် ဆွေမျိုးမဟုတ်ဘူးပေါ့။

မနက်စောစောမှာ အမှိုက်ထဲစွန့်ပစ်ထားတဲ့ကလေးငယ်လေးကို ကျီးကန်းတွေဝိုင်းအုံနေကြတယ်။ အဲဒီနားကဖြတ်သွားတဲ့ အဘယမင်းသားဟာ ကျီးကန်းတွေဝိုင်းအုံနေတာ မြင်တော့" ဟေ့ မောင်မင်းတို့ ဟောဟိုမှာ

ကျီးကန်းတွေ ဝိုင်းလို့၊ ဆူညံလို့၊ ဘာရှိသလဲသိရအောင် သွားကြည့်ကြစမ်း" လို့ အခြံအရံတွေကို ခိုင်းလိုက်ပါတယ်။ သွားကြည့်ကြတော့ ကလေးလေးကိုမြင်ကြတော့တာပေါ့။ "အရှင်မင်းသား၊ ကလေးငယ်လေး ရှိနေပါတယ်"၊ "ကလေးငယ်လေး အသက်ရှင်သေးရဲ့လား"၊ "အသက်ရှင်ပါသေးတယ်"၊ "ဒါဆို ယူခဲ့ကြကွာ၊ ကောက်ယူမွေးစားထားလိုက်ရံပေါ့ "။

အဘယမင်းသားဟာ မိခင်စွန့်ပစ်ခံရတဲ့ ကလေးငယ်လေးကို နို့ထိန်းတွေရဲ့အကူအညီနဲ့ ကောက်ယူမွေးစားထားလိုက်တယ်။ ဇီဝကရဲ့ ကုသိုလ်ကံက အဘယမင်းသားနှင့်

တွေ့ရအောင် ကျီးကန်းအကူအညီနဲ့ ဆွေမျိုးစပ်ပေးတဲ့သဘောပါ။ "အသက်ရှင်သေးရဲ့လား"၊ "အသက်ရှင်ပါသေးတယ်" ဆိုတဲ့ အမေးအဖြေစကားကို အကြောင်းပြုပြီး ပါဠိလို "ဇီဝက" မြန်မာလို "မောင်သက်ရှည်" လို့ အမည်ပေးထားတယ်။ ကြီးပြင်းသည် အထိစောင့်ရှောက်ပေးလိုက်လို့ နောက်တော့ ဘုရားရှင်ရဲ့ အလုပ်အကျွေး သမားတော်ကြီး ဆရာဇီဝက ဖြစ်သွားခဲ့ရပါတယ်။ အဘယမင်းသားဟာ သွေးသားမတော်စပ်ပေမယ့် ရင်းနီးချစ်ခင် အကျွမ်းဝင်ပြီး အကျိုးလိုလားတဲ့ ကြောင့် ဆရာဇီဝကရဲ့ ဆွေမျိုးအရင်းဖြစ်တယ်ပေါ့။

သွေးသားစပ်တာပဲဖြစ်ဖြစ်, မစပ်တာပဲဖြစ်ဖြစ်, ရင်းနီးချစ်ခင်အကျွမ်းဝင်ရင် အကျိုးလိုလားရင် သစ္စာရှိရင် ဆွေမျိုးပဲဆိုတာ သိနိုင်ပါတယ်။ သံသရာခရီးသည်အားလုံးရဲ့ အမြဲထာဝရ ချစ်စရာအကောင်းဆုံးဆွေမျိုးဟာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတရား တစ်မျိုးတည်းသာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် ကုသိုလ်ကောင်းမှု ရရှိတိုးပွားလာအောင် ရင်းနီးချစ်ခင် အကျွမ်းဝင်မှ တကယ်ရင်းနီးချစ်ခင်အကျွမ်းဝင်တယ်လို့ဆိုရမယ်။ ကုသိုလ်တရားလောက် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ် ထိရောက်တဲ့အကျိုးဆောင်ဆိုတာ မရှိတဲ့ကြောင့် အချင်းချင်း ကုသိုလ်တရားရရှိအောင် အကျိုးဆောင်

ပေးတတ်မှ တကယ်အကျိုးလိုတယ်လို့ ဆိုနိုင်မယ်။

ပြီးတော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုသာ ကိုယ့်အပေါ် ဘယ်တော့မှ သစ္စာမဖေါက်တဲ့ သစ္စာအရှိဆုံးဖြစ်တဲ့ကြောင့် ကောင်းမှုတရားဖြစ်ပေါ်တိုးပွားအောင် သစ္စာရှိမှုလဲ တကယ်သစ္စာရှိတယ်လို့ ဆိုနိုင်မှာဖြစ်တယ်။

၂။ လူ့အချစ် ၃-မျိုး

၁။❀လောဘ-မောဟ၊ ပေါ့ဆတရား၊
အရှုပ်ပွါး၊ စိမ်းကားသူတွေချစ်ကြသည်။
၂။❀ဒေါသ-မောဟ၊ နစ်ဝအပူ၊
ပွက်ပွက်ဆူ၊ ရန်သူချစ်(ခြစ်)ကြသည်။
၃။❀သတိ-ပညာ၊ ကောင်းစွာပွားတိုး၊
လူ့တန်ခိုး၊ ဆွေမျိုးချစ်ကြသည်။

❀ **တစိမ်း-ရန်ချစ်(ခြစ်)၊ ဆွေမျိုးချစ်၊**
အချစ် ၃-မျိုး ကွဲပြားသည်။
❀ **ဟန်ချစ်-ရန်ချစ်(ခြစ်)၊ အမှန်ချစ်၊**
အချစ်တစ်မျိုး ထူးခြားသည်။
❀ **ကုန်ကျ-ခုန်ချ၊ ကုန်၍ရ၊**
သုံးဝတစ်ဖန် ထူးပြန်သည်။
❀ **အချစ်ဆုံးဟု၊ ကောင်းမှုဆွေမျိုး၊**
အစဉ်တိုး၊ ကောင်းကျိုးရနိုင်သည်။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ဆိုတဲ့ ဓမ္မစကြာသုတ်မှာ လူသွားလမ်း၃-လမ်းကို ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဟောကြားထားပါတယ်။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ - အတ္တကိလမထာနုယောဂ - မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ဆိုတဲ့ ၃-မျိုးပါ။ ပါဠိ

စကားဖြစ်ပေမယ့် အများအားဖြင့် နားယဉ်နှုတ်ကျိုးနေကြပါတယ်။ ဓမ္မစကြာသုတ်ဆိုတာ မရိုးနိုင် မဟောင်းနိုင်တဲ့ သစ္စာစကားနှင့် ကျင့်စရာတရားကို အတိအကျ လမ်းညွှန်ပြထားတာဖြစ်လို့ လူတွေနှင့်အလွန်ရင်းနှီးနေရမယ့် ဒေသနာစကားပါ။

လူသွားလမ်း ၃-လမ်းကို မြန်မာစကားနဲ့ ရှင်းရှင်းပြောရရင် -

(၁) လောဘမောဟ ဦးဆောင်တဲ့ မွဲအောင်ဖြုန်းတဲ့လမ်း။

(၂) ဒေါသမောဟ ဦးဆောင်တဲ့ လဲအောင်ရုန်းတဲ့လမ်း။

(၃) သတိဉာဏ် ဦးဆောင်တဲ့ ရဲအောင်

သုံးတဲ့လမ်းလို့ ပြောရင်ဖြစ်တယ်။

(၁) လောဘ မောဟ ဦးဆောင်ရင် ပျော်ရွှင်ခံစားတယ်လို့ ဆိုကြပေမယ့် ကိုယ့်အတွက် တကယ်အားကိုးရမယ့် ကောင်းမှုတရားစွမ်းအားများ ပေါ်ပေါက်မလာပဲ ခန်းခြောက်ကွယ်ပျောက်သွားကြတဲ့ကြောင့် မွဲအောင်ဖြုန်းသလို ဖြစ်သွားတယ်။ လောဘမောဟဆိုတာ ကုသိုလ်ရတဲ့ လမ်းမှမဟုတ်ပဲ။ တမင်ဖြုန်းတာ မဟုတ်ပေမယ့် အားကိုးစရာတရား ဘာမှပြန်မရတော့လို့ မွဲသွားအောင်ဖြုန်းပစ်နေသလို ဖြစ်နေတာပေါ့။ ကုန်သွားရင်ဘာမှပြန်မရပဲ ကျဆုံးသွားရတဲ့ "ကုန်ကျ" လမ်း ဆိုရမှာပဲ။ နေပူတော့ ဖုံထူ၊ မိုးရွာတော့

ဗွက်ထတဲ့ အသွားခက်ခဲတဲ့လမ်းနှင့်လဲ တူပါတယ်။ တရားစွမ်းအားတွေ နစ်မြုပ်ချော်ကျကုန်တဲ့ကြောင့်ပါ။

(၂) ဒေါသ မောဟ ဦးဆောင်ရင် ကိုယ့်ကိုကိုယ်လဲ သေသည်အထိ ဆင်းရဲအောင် လုပ်မိတတ်တယ်။ သူများကိုလဲ သေသည်အထိ ဆင်းရဲပူလောင်အောင် နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးမိတတ်တယ်။ ကိုယ့်ကိုရော သူ့ကိုပါ စွမ်းအားဆုံးရှုံး ယိုင်လဲပျက်စီးအောင် လုပ်မိတတ်တာဖြစ်လို့ လဲအောင်ရုန်းသလို ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ မိုက်မိုက်ကန်းကန်းနဲ့ တိုက်အမြင့်ကြီးပေါ်တက်ပြီး ခုန်ချတာတို့၊ သစ်ပင်ပေါ်တက်ပြီး လည်ပင်းမှာ ကြိုးကွင်းတပ်ခုန်ချ

တာတို့၊ ဆူးထဲ မီးထဲ ရေထဲ ချောက်ထဲ ခုန်ချတာတို့ ဆိုတာမျိုးတွေလုပ်မိတတ်လို့ "ခုန်ချ"လမ်းလို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဆူးငြောင့်ခလုတ်အလွန်ပေါလွန်းလို့ ခြေတစ်လှမ်းတွင်အောင်တောင် သွားဖို့မလွယ်တဲ့ အလွန်အသွားခက်ခဲတဲ့ လမ်းဆိုးလမ်းပျက်နှင့်လဲ တူပါတယ်။ တရားစွမ်းအားတွေ ချွတ်လွဲချော်လဲကုန်တတ်တာကိုး။

(၃) သတိ ဉာဏ် ဦးဆောင်ရင် အနေလဲရဲ အသေလဲရဲစေနိုင်တဲ့ တကယ်အားကိုးရတဲ့ ဘဝအနှစ် တရားအစစ်များ ပေါ်ပေါက်နိုင်၊ ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားရရှိနိုင်တာဖြစ်လို့ ဘဝကို ရဲအောင်သုံးတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ အချိန်

ပဲ ကုန်ကုန်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာပဲ ကုန်ကုန်၊ ဘဝသက်တမ်းတွေပဲ ကုန်ကုန်၊ ရှိတာတွေ ဘာပဲကုန်ကုန်၊ တစ်ခုခုကုန်သွားတိုင်း ကုန်သွားတိုင်း အားကိုးစရာ တရားစွမ်းအားတွေ ပြန်ရတာဖြစ်တဲ့ကြောင့် "ကုန်ရ" လမ်းလို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ သွားနိုင်သလောက် ခရီးပေါက်ရောက်တဲ့ အလွန်ချောမွေ့တဲ့ လမ်းချော လမ်းကောင်းနှင့်လဲ တူပါတယ်။ ကြိုးစားသလောက်အရာရောက်တာကိုး။

ဒီလိုဆိုရင် ဒီလမ်း ၃-လမ်းကို

(၁) ကုန်ရင် ကျသွားတဲ့ "ကုန်ကျ"လမ်း၊

(၂) စိတ်မနိုင်ရင် ခုန်ချတဲ့ "ခုန်ချ"လမ်း၊

(၃) ကုန်သွားတိုင်း ပြန်ရတဲ့ "ကုန်ရ"လမ်း

လို့လဲ ခေါ်ရင်ဖြစ်နိုင်တယ်ပေါ့။

နောက် နာမည်တစ်မျိုးပြောင်းပြောရင် -
(၁) အထမ်းသမားတွေ ထမ်းထားတဲ့လမ်း၊
(၂) အရမ်းသမားတွေ ရမ်းကားတဲ့လမ်း၊
(၃) အစွမ်းသမားတွေ စွမ်းအားပြတဲ့လမ်း
လို့လဲ ခေါ်နိုင်ပါတယ်။

(၁) လောဘ မောဟ ဦးဆောင်ရင် ခန္ဓာထုပ်, ပစ္စည်းထုပ်, မိသားစုအထုပ်, အလုပ်တာဝန်ထုပ် စတဲ့ ဒုက္ခထုပ်အားလုံးကို ထမ်းထားရမယ်။ အထုပ်ကိုဖြေပြီး အသုံးမချတတ်ပါဘူး။

(၂) အထုပ်ကို ထမ်းလို့မနိုင်ရင် ကိုယ်

ရော သူပါ ဆင်းရဲပူလောင် ပင်ပန်းအောင် ဒေါသ မောဟနဲ့ ရမ်းကားတော့မှာပဲ။

(၃) သတိပညာ ဦးဆောင်ရင် ခန္ဓာပစ္စည်းစတဲ့ ဒုက္ခထုပ်အားလုံးကို ဉာဏ်နဲ့ဖြေယူထိုးဖောက်ပြီး တရားစွမ်းအားကောင်းမှုတွေ ပေါ်ပေါက်ရရှိလာအောင် ဖော်ထုတ်အစွမ်းပြနိုင်တယ်။

အဲဒီ ၃-လမ်းကို ဝေါဟာရနာမည်တစ်မျိုးပြောင်းပြောရင် ဖြစ်နိုင်သေးတယ်။
(၁) တစိမ်းချစ် (၂) ရန်သူချစ် (ခြစ်)
(၃) ဆွေမျိုးချစ် ၃-မျိုးပေါ့။

(၁) ပုထုဇဉ် လူသားဆိုတာ အချစ်မရှိပဲ

မနေတတ်ကြဘူး။ ချစ်စရာကို မရမနေကြံဖန်ရှာဖွေပြီး အချစ်နဲ့ပဲ အမြဲနေချင်ကြတယ်။ တစိမ်းချစ်, ရန်သူချစ်(ခြစ်), ဆွေမျိုးချစ်လို့ ချစ်ပုံ ၃-မျိုးရှိတယ်။ လောဘ မောဟနဲ့ ချစ်တဲ့ သံယောဇဉ်အချစ်ကိုပဲ တစိမ်းချစ်လို့ ပြောတာပါ။

လောဘကို တဏှာ, မောဟကို အဝိဇ္ဇာလို့လဲခေါ်တယ်။ တဏှာက ဒုက္ခမျိုးစုံကိုချယ်လှယ်ဖန်တီးတယ်။ အဝိဇ္ဇာက ဒုက္ခမျိုးစုံကို ချုပ်ကိုင်ထားတယ်။ ဒုက္ခမလွတ်နိုင်အောင် ကြိုးကိုင်ထားတယ်။ ဒီ ၂-ပါးနဲ့သာ ချစ်ရင် ဘယ်နည်းနှင့်မှ အမှန်အတိုင်း မချစ်နိုင်ဘူး။

တစိမ်းချစ်ပဲ ချစ်နိုင်မှာပဲ။ လောကမှာ ဘာမှမတော်စပ်တဲ့တစိမ်းပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကိုယ့်အတွက် ဘာအကူအညီမှ မပေးတတ်လို့ ဘယ်နေရာမှ အားမကိုးရသလို အဝိဇ္ဇာ တဏှာနဲ့ ချစ်နေရတဲ့ တစိမ်းချစ်ဟာလဲ အားကိုးစရာ ဘယ်တရားကိုမှ ဖော်ထုတ်မပေးနိုင်ပါဘူး။ နောက်ဆုံး ရန်သူခြစ်နဲ့ ခြစ်ပြီး ဒုက္ခရောက်သွားမှာပါ။

(၂) ဒေါသ မောဟနဲ့ ချစ်တာက ရန်သူခြစ်ပါ။ ရန်သူခြစ်ဆိုတာ ခွေးရရစ် စသတ်နဲ့ ခြစ်တဲ့ ရရစ်ခြစ်ပေါ့။ ယပင်ချစ်နှင့် အသံချင်းတူပေမယ့် စာလုံးချင်းမတူပါဘူး။ ခြေသည်းလက်သည်းနဲ့ကုတ်ခြစ်သလို ဆူးနဲ့ဆွဲခြစ်

သလို ဒဏ်ရာရအောင် ခြစ်တဲ့အခြစ်မျိုးပါ။

အိမ်ထဲ ကြောင်ကလေးတစ်ကောင် အိပ်ပျော်နေတုန်း တစ်ခါတစ်ရံ အိမ်ထဲက လူတစ်ယောက်ယောက်က ကြောင်ကလေးကိုချစ်လွန်းလို့ ရုတ်တရက် ကောက်ယူပွေ့ချီမိတတ်တယ်။ အိပ်ကောင်းနေတဲ့ကြောင်ကလေးစိတ်ဆိုးလွန်းလို့ အိပ်မှုံစုံမွှားနဲ့ မျက်နှာကိုတောင် မော်မကြည့်တော့ပဲ လူ့လက်ကို ခြေသည်း လက်သည်းနဲ့ ကုတ်ခြစ်ရုန်းထွက်ဆင်းပြေးတတ်တယ်။ လူ့လက်မှာ သွေးတွေထွက်, ဒဏ်ရာတွေရနေခဲ့တတ်တယ်။ ကာလဒေသကို မချင့်ချိန်ပဲ မဆင်မခြင်ချစ်တာဖြစ်လို့ တစိမ်းချစ်လို့ ဆိုရမှာပဲ။ ဒီတော့ ကြောင်

ကလဲ လူကို ရန်သူခြစ်နဲ့ ရရစ်ခြစ် ခြစ်သွားတော့တာပေါ့။ လူအချင်းချင်းလဲ သွေးသားစပ်တာရော, မစပ်တာရော တစိမ်းချစ် ချစ်ရာက ရန်သူခြစ် ခြစ်သွားကြလို့ ဒုက္ခအပူပွားရသူတွေ အများကြီးပဲ။

(၃) သတိ ပညာ ရှေ့သွားပြုပြီး သဒ္ဓါမေတ္တာ ပညာနဲ့ ကုသိုလ်ရအောင် ချစ်တဲ့ အချစ်က ဆွေမျိုးချစ်ပါ။ ဆွေချစ်မျိုးချစ်နဲ့ ချစ်နိုင်မှပဲ အချစ်ဆုံးဆွေမျိုးဖြစ်တဲ့ ကောင်းမှုတရားနှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ရနိုင်မှာဖြစ်တယ်။ ဓမ္မာဓိဌာန်အားဖြင့် လူ့အချစ်ဆုံး ဆွေမျိုးဆိုတာ ကောင်းမှုတရား တစ်မျိုးတည်းပဲရှိတာ၊ မိမိနှင့် အမြဲတမ်းအတူတွဲသွားရမယ့် ဆွေမျိုးဟာလဲ

ကောင်းမှုတရားပါပဲ။ နိဗ္ဗာန်ဦးတည်ပြုလုပ်ထားတဲ့ ကောင်းမှုဟာ နိဗ္ဗာန်မရောက်မချင်း သတ္တိအနေနဲ့ အမြဲရှိနေမှာပါ။

အတိတ်ဘဝက ယခုဘဝကိုရောက်လာကြရတာဟာ ကုသိုလ်ဆွေမျိုး အရှိန်အဝါကြောင့်ပါ။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ မိဘဆိုတာ နေရာပေးရုံပဲ တတ်နိုင်တယ်။ ပါလာတဲ့ အတိတ်ကံကို ပြောင်းပြန်ဖန်တီးနိုင်စွမ်းမရှိဘူး။ တတ်စွမ်းနိုင်သလောက် အခြေအနေပေးသလောက်သာ ကူညီနိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်တစ်ဘဝလုံးလဲ ကုသိုလ်ဆွေမျိုးကို အမြဲအားပြုနေရတယ်။ ဘေးရန်ပေါ်များတဲ့ လောကထဲ ဘေးရန်လုံခြုံဖို့ , စိတ်ညစ် စိတ်ရှုပ် စိတ်ပူ

စိတ်ဆင်းရဲစရာ ပေါ်လာတဲ့လောကထဲ စိတ်ဓါတ်သန့်ရှင်း ရွှင်လန်းအေးချမ်းစွာ နေနိုင်ဖို့ ကောင်းမှုဆွေမျိုးကို အမြဲအားပြုနေရတယ်။ သေရေးနှင့် သံသရာနောင်ရေးအတွက်လဲ ကုသိုလ်တရားကို အားပြုမှ စွမ်းအားတိုးမြင့်ရဲရင့်မှာပါ။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝတွေ့ရတဲ့ ဆွေမျိုးတွေက ဘယ်သူမှ ဒီအတိုင်း လိုက်လာနိုင်ကြမှာ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒီ တစိမ်းချစ်, ရန်သူခြစ်, ဆွေမျိုးချစ် ၃-မျိုးကို (၁) ဟန်ချစ်၊ (၂) ရန်ခြစ်၊ (၃) အမှန်ချစ် လို့ ခေါ်ရင်လဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

(၁) ဟန်ချစ်ဆိုတာ အရှိကို မသိအောင် ဖုံးဖိပြီး လောဘ မောဟနဲ့ ဟန်ဆောင်ချစ်ရ

တဲ့ အချစ်မျိုးပါ။

(၂) နောက်တော့မှ ဖုံးထားတာတွေ အကုန်ပေါ်လို့ ဒေါသ မောဟနဲ့ ရန်ခြစ် ခြစ်ပြီး ပူလောင်ဆင်းရဲရတတ်တယ်။

(၃) သတိ ပညာ ဦးစီးတဲ့ ဆွေမျိုးချစ်ကို ပဲ အမှန်ချစ်လို့ပြောတာပါ။ အမှန်ချစ်မှ ဆွေမျိုးစစ်တွေမှာပေါ့။

(၁)နတ်တွက် တွက် ဖြုန်းတဲ့လမ်း၊
(၂) ငရဲတွက် တွက် ရှုံးတဲ့လမ်း၊
(၃)လူတွက် တွက် သုံးတဲ့လမ်းလို့လဲ ခွဲပြော နိုင်တယ်။ လူတွက်တွက်မှ လူ့စွမ်းအားရမယ်။

၃။ ကုသိုလ်ကိုချစ် ဆွေမျိုးစစ်

- **လောဘ-ဒေါသ၊ မောဟအပူ၊ ပွက်ပွက်ဆူ၍၊ ရန်သူဖြစ်ငြား၊ ဤ ၃-ပါး၊ စိမ်းကားသွားအောင် လုပ်တတ်သည်။**
- **စိမ်းကားရာမှ၊ ရန်ဖြစ်ရ၊ ဒုက္ခအပူ ပွားတတ်သည်။**

- **သဒ္ဓါ-မေတ္တာ၊ ပညာတန်ခိုး၊ စွမ်းအားတိုး၊ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ ဖြစ်စေသည်။**
- **စွမ်းရည်ထူးခြား၊ စိတ်မြင့်မား၍၊ တရားဆွေမျိုး၊ လူ့တန်ခိုး၊ ကောင်းကျိုးရစေသည်။**
- **ကုသိုလ်ကိုချစ်၊ ဆွေမျိုးစစ်၊ အနှစ်ပိုင်ဆိုင်သည်။**

လူတွေအပါအဝင် သတ္တဝါတွေကို စိမ်းကားသွားအောင်၊ သူစိမ်းပြင်ပပုဂ္ဂိုလ် (တစိမ်း)ဖြစ်သွားအောင် လုပ်နေတာက လောဘ, ဒေါသ, မောဟပါ။ အကျိုးလိုသယောင် ယောင် မိတ်ဆွေယောင်ဆောင်ပြီး ဖျက်ဆီး

နေတဲ့ အနီးကပ်ဆုံးရန်သူလဲ ဖြစ်တယ်။ လောကကြီးကို အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုး အောင်, နေချင်စရာမကောင်းအောင်, ပူလောင် ရှုပ်ထွေးထိတ်လန့်အောင် လုပ်နေတာလဲ ဒီ ၃-ပါးပဲ။ ဒီ ၃-ပါးကြောင့် သွေးသားအရင်းတွေ တောင် စိမ်းကားသွားတတ်တယ်။ စိမ်းကားရုံ တင်မကပဲ သိပ်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ရန် သူတောင်ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ်တောင် စိမ်းကားမိတတ်, ရန်သူဖြစ် တတ်ပါတယ်။ သွေးသားမစပ်ရင်တော့ ပြောဖို့ မလိုဘူး။ ကေန် စိမ်းကားမှာပါ။

ကိလေသာမကင်းသေးတဲ့ ပုထုဇဉ်တွေ မှာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့် "ဒီလူ အချစ်ဆုံး"

လို့ ပုံသေသတ်မှတ်ဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ ကိလေ သာကြောင့် အချစ်ဆုံးဆွေမျိုးဟာ အမုန်းဆုံး ရန်သူဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ကိလေသာဟာ ဆွေမျိုးကနေ တစိမ်း, တစိမ်းကနေ ရန်သူ ဖြစ်အောင် အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲပစ်တတ် တယ်။ ဘဝတစ်ခုမှာတွေ့ခဲ့ဆုံတုန်း သွေးသား တော်စပ်နေဆဲဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကို အချစ်ဆုံးဆွေမျိုးလို့ ပြောချင်ရင် ပြောလို့ ဖြစ်နိုင်ပေမယ့် ဘဝတွေ တစ်စတစ်စ ခြား သွားတဲ့အခါ ဆွေမျိုးတွေဟာ တစိမ်းတွေ ပြန်ဖြစ်တတ်ကြတယ်။ ကိလေသာအပူရှိန် ပြင်းထန်တဲ့ကြောင့် စိုပြေအေးမြ လန်းဆန်း တဲ့ ဆွေစိတ် မျိုးစိတ်တွေ တစ်စ တစ်စ

ခန်းခြောက် ပျောက်ပြယ်သွားတတ်တယ်။ ကိလေသာအပူငွေ့ကြောင့်ဆွေဓါတ်, မျိုးဓါတ်, အစိုဓါတ်တွေခန်းခြောက်ပြီး စိမ်းကားသွား တတ်တယ်။ တစိမ်းတင်မကတော့ပဲ ရန်သူ တောင် ဖြစ်သွားတတ်ကြတယ်။

ရန်သူတွေဖြစ်ကြလို့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်, တစ်ဖက်နဲ့ တစ်ဖက်, ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်း စကားများရန်ဖြစ်နေကြတဲ့ အခါ ပညာရှိလူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက် ယောက်က "ဟဲ့--ဟဲ့ သင်တို့ရန်မဖြစ်ကြနဲ့၊ ရန်ဖြစ်ရမယ့်လူတွေ မဟုတ်ဘူး၊ သင်တို့ဟာ ဟိုတစ်ချိန်တုန်းက သွေးသားအရင်းတွေ တော်စပ်ဖူးခဲ့ကြတယ်။ ဟိုတုန်းက သားအဖ

အရင်း, သားအမိအရင်း, ညီအစ်ကို မောင်နှမ အရင်းတွေ ဖြစ်ခဲ့ကြလို့ ရန်မဖြစ်သင့်ဘူး" လို့ ကြားဝင်စေ့စပ် ဖျန်ဖြေပြောဆိုလာရင် အပြောခံရသူတွေက "ဘာဆိုင်လို့လဲ"လို့ ပြန်ပြောကြမှာပဲ။ ဟုတ်တယ်လေ။ ဟိုတုန်း က ဆိုင်ချင်ဆိုင်ခဲ့ပေမယ့် အခုတော့ ဘာဆိုင် တာမှ မဟုတ်တော့ပဲ။

တစ်ချို့ ဘဝတောင် မခြားသေးပဲနဲ့ ဆွေမျိုးက ရန်သူဖြစ်သွားကြတာတွေ အများ ကြီးရှိတယ်။ တစ်ချို့မိဘတွေဟာ သားသမီး တွေငယ်စဉ်အခါ ကုသိုလ်အရှုံးခံပြီး သားသမီး ကို ချစ်မိတတ်ကြတယ်။ ပညာရှိများက ကုသိုလ်သာဆွေမျိုးရင်းလဲဖြစ်, ဘဝအနှစ်

ကိုယ်ပိုင်လဲဖြစ်တဲ့ကြောင့် ကုသိုလ်ကို မဖြစ် မနေလုပ်ဖို့ တိုက်တွန်းပြောကြားတဲ့အခါ "သားသမီးတွေငယ်နေသေးလို့, သားကိစ္စ, သမီးကိစ္စတွေနဲ့ လုံးလည်ချာလည်လိုက်နေလို့ ကုသိုလ် မလုပ်နိုင်သေးဘူး၊ ကုသိုလ်လုပ်ဖို့ အချိန်မရသေးဘူး"လို့ ဆင်ခြေပေးအကြောင်း ပြပြီး ကုသိုလ်ကို ငြင်းပယ်မိတတ်ကြတယ်။

သူ့အကြောင်းပြပြာ သူ့ဟာနဲ့သူတော့ မှန်သလိုလိုရှိပေမယ့် တရားကတော့ လက် ညှိုးနဲ့ထိုးသလို တည့်တည့်ကြီးပြောလာပါ တယ်။ "ကုသိုလ်အရှုံးခံ ချစ်နေရသူဟာ ဆွေမျိုးတဲ့လား, ဒီလိုချစ်ရင် ဆွေချစ်မျိုးချစ် လို့ ခေါ်သတဲ့လား, ဆွေမျိုးအရင်းနှင့်အဖျား

ကွဲအောင်ကြည့်တတ်ရဲ့လား၊ ကုသိုလ်သာ ဆွေမျိုးရင်းဖြစ်တယ်။ ဘဝတစ်ကွေ့ကလေးမှာ ခဏစီတွေ့ခွင့်ရတဲ့ဆွေမျိုးတွေက ဆွေမျိုးအဖျားတွေ၊ ဆွေမျိုးရင်းဖြစ်တဲ့ကုသိုလ် အရှုံးခံချစ်ရင် ဘယ်သူ့ကိုပဲချစ်ချစ် ဆွေမျိုးချစ် မဟုတ်ဘူး။ တစိမ်းချစ်သာ ဖြစ်တယ်။ နောက်တော့ ရန်သူခြစ်နဲ့သာ အဆုံးသတ်ရမယ်။ ပူဖို့ ၊ ငိုဖို့ အဆင်သင့်ပြင်ထား” တဲ့။

ဟုတ်ပါတယ်။ ကုသိုလ် အရှုံးခံချစ်ရရင် တစိမ်းချစ်ပါ။ ရန်သူခြစ်နဲ့ အဆုံးသတ်ရတတ်ပါတယ်။ မိဘတွေက ကုသိုလ်အရှုံးခံချစ်ခဲ့ရတဲ့ တစ်ချို့သားသမီးတွေဟာ အရွယ်ရောက်လာတဲ့အခါ ဘွဲ့တွေရအောင် လောကီ

ပညာတွေ တတ်ထားကြပေမယ့် တရားဆက်သွယ်ရေးပြတ်နေရင် မိဘပြောစကားကို တန်ဖိုးမထားချင်ကြဘူး။ နားမထောင်ချင်ကြဘူး။ မိဘတွေကို ခေတ်နောက်ကျသူတွေလို့ ထင်ချင်ထင်နေတတ်တယ်။ နောက်တော့ မိဘသဘောမတူတာတွေကို ထင်မိထင်ရာ တစ်ဇွတ်ထိုး လုပ်မိတတ်ကြတယ်။ မိဘတွေက သည်းမခံ ခွင့်မလွှတ်နိုင်ကြတော့လို့ အမွေပြတ် စွန့်လွှတ်ပစ်တတ်ကြတယ်။ အဲဒီ ရန်သူခြစ် ခြစ်တော့တာပဲ။ ငယ်စဉ်က တစိမ်းချစ်နဲ့ အချိန်ကုန်ခဲ့လို့ ကုသိုလ်အညွန့်တုံးခဲ့ရတယ်။ ကြီးတော့လဲ ရန်သူခြစ်ကြောင့် ကုသိုလ်ဆုံးရှုံးရတယ်။ ဆွေမျိုးရင်းဖြစ်တဲ့

ကုသိုလ်ပဲ ဆုံးရှုံးရတယ်ဆိုရင် ဆွေဝေးမျိုးဝေးလို့ ဆိုနိုင်တယ်ပေါ့။

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေကြောင့် သွေးသားအရင်းချင်းတောင် စိမ်းကားမိတတ်ကြတယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တောင် စိမ်းကားမိတတ်လို့ ကိုယ့်အတွက် ကုသိုလ်ရှုံးရတတ်တယ်။ ကိုယ်ရှာထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေနဲ့လဲ စိမ်းကားပြီး ကုသိုလ်ရှုံးလို့ အကုသိုလ် အပွားရတတ်ပါတယ်။ သွေးသားမစပ်သူဆိုရင်တော့ ဘာပြောစရာလိုမှာလဲ၊ ကေန် စိမ်းကားပြီး သားပါ။ တစိမ်းကနေ ရန်သူတောင် ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ လောကမှာ အလွန်သံယောဇဉ်ကြီးသူတွေ ရှင်ကွဲ၊ သေကွဲ ကွဲ ကြတဲ့အခါ

ယူကျုံးမရ၊ ရူးမတတ် ပူဆွေးသောကရောက်ကြရတယ်ဆိုတာ၊ ဖြေဆည်မရအောင် ကြေကွဲဝမ်းနည်းကြရတယ်ဆိုတာ တစိမ်းချစ်ကနေ ရန်သူခြစ်ကို ရောက်သွားကြရတဲ့သဘောပါ။ အချစ်ကြီးရင် အမျက်ကြီးတယ်ဆိုတာလဲ ဒီသဘောပါပဲ။

သတိဉာဏ်ဦးဆောင်တဲ့ ဆွေလမ်းမျိုးလမ်းက သွားတတ်ရင် သဒ္ဓါ၊ မေတ္တာ၊ ပညာနဲ့ ဆွေမျိုးချစ် ချစ်တတ်ပါတယ်။ ဆွေမျိုးဆိုတာ ရင်းနှီးရမယ်။ ချစ်ခင်ရမယ်။ အကျွမ်းဝင်ရမယ်။ အကျိုးလိုလားရမယ်။ သစ္စာရှိရမယ်။ ကုသိုလ်ရအောင် ချစ်တတ်တယ်လို့ ဆိုလိုတာပါ။ ကုသိုလ်သာ ကိုယ့်ဆွေမျိုး

အရင်းကိုး။ ဆွေမျိုးအဖျားတွေကြောင့် ဆွေမျိုးအရင်း အရှုံးမခံသင့်ဘူးပေါ့။

သဒ္ဓါ၊ မေတ္တာ၊ ပညာကြောင့် သွေးသားမစပ်သူတွေတောင် ရင်းနှီးချစ်ခင် အကျွမ်းဝင်ပြီး ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တောင် ဆွေမျိုးတော်စပ်သွားရတယ်။ ကိုယ်ရှာထားတဲ့ပစ္စည်းတွေနဲ့လဲ ဆွေမျိုးတော်စပ်ခွင့်ရပြီး ကုသိုလ်အလွန်ရရှိတိုးပွားတတ်တယ်။ သွေးသားအရင်းဆိုတော့ အထူးပြောဖို့မလို၊ ရင်းနှီးတဲ့ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေဖြစ်ဖို့ သေချာပေါက်ပါ။

ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်အရာပဲဖြစ်ဖြစ် ကုသိုလ်ရအောင်ဆက်ဆံတတ်ရင် ဆွေမျိုး

ချည်းပဲ။ ကိုယ့်ကိုအကြောင်းပြုလို့ ကိုယ့်ရဲ့စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စကို အကြောင်းပြုလို့ ကောင်းမှုရအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ရင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆွေမျိုးတော်တယ်။ မြုပ်နေတာကို သတိနဲ့ဖော်၊ မြောနေတာကို သတိနဲ့ဆယ်ပြီး ဉာဏ်နဲ့အရှိအတိုင်း အမှန်သိအောင် ကြည့်ရှုသုံးသပ်နိုင်တဲ့ သတိပညာရှိနေသူအတွက် စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေးစတဲ့ ကိစ္စတွေဟာ သိက္ခာ ၃-ပါး ဘောင်ဝင်အောင်ဖြည့်လို့ရတဲ့အလုပ်တွေ ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ သတိဉာဏ်ဆိုတာ နေရာတကာ အလုပ်ခပ်သိမ်း အခါခပ်သိမ်းအဝင်ဆံ့လောက်အောင် အကြီး

ကျယ်ဆုံးတရားပဲ။

နောက်ပိတ်ဆုံး ကိုယ့်ခန္ဓာမှာ အနာရောဂါဖြစ်ပေါ်လာလို့ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ရင်တောင်မှ ဆွေမျိုးပုံစံနဲ့ ကုသိုလ်ရအောင် ချစ်တတ်တယ်။ ခန္ဓာမှာ အနာပေါ်ပေါက်လာတော့ “ဟဲ့ အနာ---သင်က နေရာမှန်ရောက်လာသကိုးကွဲ့၊ ဒီခန္ဓာဟာ အနာမျိုးစုံရဲ့တည်နေရာကွဲ့၊ အိုတာ၊ နာတာ၊ သေတာ အကုန်လက်ခံတယ်”။ အဲဒါ ဆွေချစ် မျိုးချစ်ပုံစံနဲ့ကြိုဆိုတာ။ မကြိုဆိုပဲ ရန်လုပ်ပြီး နှင်ချလို့လဲ အနာက ပြန်ဆင်းသွားမှာမှ မဟုတ်ပဲ။ အနာရောဂါဆိုတာ မသိရင်လဲနာ၊ သိရင်လဲနာမှာဆိုတော့ အနာရောဂါအပေါ် သတိဉာဏ်

ရောက်အောင် တင်ထားလိုက်တယ်။ အရှိပေါ်အသိဉာဏ်ရောက်တော့ အမှန်ပေါ်လာတော့တာပေါ့။ “ ခန္ဓာရဲ့ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်တတ်တဲ့ အနိစ္စသဘော၊ မခံမရပ်နိုင်အောင် ညှင်းဆဲတတ်တဲ့ ဒုက္ခသဘော၊ ကိုယ့်အလိုမလိုက်ပဲ အမြဲဆန့်ကျင်ဖက်လုပ်နေတဲ့ အနတ္တသဘောကို နေမကောင်းတော့မှပဲ ပိုပြီး သဘောပေါက်နားလည်ခွင့်ရတော့တယ်။ နေမကောင်းတာဟာ အခံရခက်ပေမယ့် ဝိပဿနာလက်တွေ့သင်တန်း ပေးတာပဲ”လို့ အသိရှင်းလာတတ်တယ်။ အဲဒါ ခန္ဓာနှင့် အနာကို ဆွေချစ်မျိုးချစ် ချစ်ပြတာပဲ။ ဆွေမျိုးရင်းဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်ရတာကိုး။

သတိဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဆွေမျိုးလမ်းပေါ် ရောက်သွားရင် ကိုယ်ရှာလို့ ကိုယ့်ဆီရောက် လာတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေနှင့်လဲ ဆွေမျိုးတော် စပ်ခွင့် ရသွားတတ်တယ်။ ပစ္စည်းဥစ္စာကို အကြောင်းပြုပြီး ဒါန, သီလ, သမာဓိ, ဝိပဿနာစွမ်းအားတွေရရင် ဆွေမျိုးတော် တယ်လို့ ဆိုရပါတယ်။ မရှာပဲရလာတဲ့ အနာ ရောဂါနှင့်တောင် ဆွေမျိုးတော်အောင်လုပ် နိုင်သေးရင် ရှာလို့ရလာတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် ဆွေမျိုးတော်ဖို့ ပိုလွယ်သွားပြီပေါ့။ နောက် ပိတ်ဆုံး ပစ္စည်းတွေသုံးမဖြစ်အောင် အမှိုက် သရိုက်တွေ ဖြစ်သွားရင်တောင်မှ ပစ္စည်းရဲ့ သုံးမရအောင် ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်တတ်

တဲ့အနိစ္စသဘော, သင်္ခါရဒဏ်နှိပ်စက်ခံရလို့ ရတာမလို, လိုတာမရတဲ့ မကောင်းတဲ့ ဒုက္ခ သဘော, ကိုယ့်အလိုမလိုက်တဲ့ အနတ္တ သဘောကို ဉာဏ်ထဲ သွင်းယူတတ်တယ်။ အဲဒါ ပစ္စည်းကို ဆွေချစ် မျိုးချစ် ချစ်ပြတာပါ ပဲ။ ဘာမဆို ကုသိုလ်ရအောင်ယူနိုင်ရင် ဆွေမျိုးချည်းပါ။ ကုသိုလ်ရရင် အချစ်ဆုံး ဆွေမျိုးနှင့် တွေ့ရပြီပဲ။

၄ ။ မိဘအချစ် ဆွေမျိုးစစ်

❀ **မိခင်ပမာ၊ စောင့်ရှောက်ကာ၊**
သဒ္ဓါ သန့်ရှင်းသည်။
❀ **ဖခင်ပမာ၊ ဦးဆောင်ကာ၊**
ပညာ လမ်းညွှန်သည်။
❀ **သဒ္ဓါ-ပညာ၊ နှစ်ဖြာမိဘ၊**
လိုသမျှ၊မုချစွမ်းဆောင်ပေးနိုင်သည်။
❀ **မိဘနေရာ၊ သတိမှာ၊**
ကောင်းစွာရှိရမည်။

❀ **အချစ်ဆုံးဟာ၊ ဆွေမျိုးစု၊**
ကောင်းမှုအစဉ် တိုးပွားသည်။
❀ **မိဘအချစ်၊ ဆွေမျိုးစစ်၊**
အနှစ်ပိုင်ဆိုင်သည်။

ကောင်းမှုတရားအားလုံးပဲ အဆိုး ဖယ်ရှား အကောင်းပွားစေတဲ့ မိဘဆွေမျိုး ကိစ္စအားလုံး အပြည့်အစုံဆောင်ရွက်ပေးနိုင် တဲ့ကြောင့် မိဘဆွေမျိုးအရင်းလို့ ဆိုနိုင်ပါ တယ်။ အထူးအားဖြင့်တော့ အဲဒီကောင်းမှု ဆွေမျိုးတွေကို ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားအောင် လုပ် ပေးနိုင်တဲ့ သဒ္ဓါနှင့် ပညာကို မိဘလို့တင်စား ပြောဆိုနိုင်ပါတယ်။ သဒ္ဓါက မိခင်, ပညာက ဖခင်ပေါ့။

သဒ္ဓါက စိတ်ကို အနီးကပ် ယုယုယယ စောင့်ရှောက်ပြီး ကိလေသာနီဝရဏ အညစ် အကြေးတွေကင်းအောင်, သန့်ရှင်းစင်ကြယ် အောင်, သုတ်သင်ရှင်းလင်းပေးတတ်တဲ့ ကြောင့် မိခင်နှင့်တူပါတယ်။ မိခင်ပမာ စိတ်ကိုအတွင်းကျကျ စောင့်ရှောက်ပေးတာ ဆိုတော့ ကုသိုလ်အတွင်းရေးမှူးပေါ့။ ပညာ ကတော့ အသိစိတ်ကို မတိမ်းစောင်းအောင် ဦးဆောင်ပေးတယ်။ လမ်းမမှားရအောင် ညွှန်ကြားသွန်သင် ပဲ့ပြင်ဆုံးမပေးတယ်။ အုပ်ချုပ်မှုကောင်းတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဖခင်နှင့် တူတယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။

သဒ္ဓါ, ပညာ မိဘ ၂-ပါးဟာ သားသမီး

နှင့်တူတဲ့ သံသရာခရီးသွားများအတွက် လိုအပ်သမျှ အကုန်စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ပါတယ်။ လောကမိဘများဟာ သားသမီးများ ခရီးသွား တဲ့အခါ လမ်းမှာစားသုံးဖို့ ရိက္ခာလုံလောက် အောင်ပေးလိုက်တယ်။ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး သယ်ဆောင်နိုင်အောင်, စားဝတ်နေရေးကိစ္စ အားလုံးပြီးစေနိုင်တဲ့ ပိုက်ဆံကို လုံလောက် အောင် ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ လမ်းမှာတည်း ခိုဖို့, လိုအပ်တဲ့အကူအညီတောင်းဖို့ ရင်းနှီးတဲ့ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ ရှိတဲ့နေရာကိုပါ လမ်းညွှန် ပေးလိုက်တယ်။

ဒါမျိုးလိုပဲ။ သဒ္ဓါ, ပညာ မိဘကလဲ "သံသရာခရီးသွားဖြစ်တဲ့ သားတို့, သမီးတို့!

နိဗ္ဗာန်ဦးတည်ချက်ရှိပြီးသား ဖြစ်ရင်တောင်မှ သံသရာခရီးက ဝေးသေးတယ်ကွဲ့။ ကြမ်းလဲ ကြမ်း, အဆင်းအတက်လဲများ, အန္တရာယ်လဲ ပေါတယ်။ ဒါနရိက္ခာထုပ်မပါရင် အရမ်းဆင်းရဲ ပင်ပန်းလိမ့်မယ်။ ဟိုလူမော်ကြည့်ရ, ဒီလူ မော်ကြည့်ရ, ဟိုလက်ဖြန့်တောင်းရ, ဒီလက် ဖြန့်တောင်းရနဲ့ သိပ်မျက်နှာငယ်ရမယ်။ ဒါန မပါလို့ စားဝတ်နေရေး မပြေလည်ရင် သတ်ရ, ခိုးရနဲ့ သီလပါ ထိခိုက်တတ်တယ်။ သီလ ထိခိုက်လာရင် သံသရာခရီးဟာ ပိုကြောက် စရာ အားငယ်စရာ ဖြစ်သွားမယ်။ ဒါန ကံနည်းရင် စီးပွားရှာရတာ အဆင်မပြေလို့ စားဝတ်နေရေး မပြည့်စုံတော့ ပညာရေး,

ကုသိုလ်ရေးတွေ အစစအရာရာ ချို့တဲ့ လစ်ဟင်းကုန်တတ်တယ်။ ဆက်မသွားလို့လဲ မဖြစ်, သွားပြန်တော့ အလွန်အမင်းဆင်းရဲ ပြီး လဲကျသွားတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် အစစ အရာရာအဆင်ပြေဖို့ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ဒါန ရိက္ခာထုပ်ကို ယူသွားကြ"လို့ ဒါန ရိက္ခာထုပ် ကို ပြည့်စုံလုံလောက်အောင် ထည့်ပေးလိုက် တယ်။ သဒ္ဓါ ပညာပြည့်စုံသူမှာ ဒါနမလုပ်ပဲ မနေနိုင်လောက်အောင် စိတ်အားထက်သန် တက်ကြွပြီး မဖြစ်မနေ ဧကန် ဒါနလုပ်နိုင် တာကိုပဲ စကားအနေနဲ့ တင်စားပြောတာပါ။ ဒါနဟာ ဉာဏ်ရှိသူအတွက် အားလုံးအဆင် ပြေအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါတယ်။

လောကမိဘဟာ သားသမီး ခရီးသွားရင် အထက်တန်းကျကျ, ချမ်းချမ်းသာသာ, နေရာကောင်းနဲ့သွားနိုင်အောင်, ယာဉ်ရထားကောင်းစီးနိုင်အောင် နေရေးထိုင်ရေး သွားရေးလာရေး အားလုံးအဆင်ပြေအောင် လိုအပ်သမျှ ခရီးစရိတ်အပြည့်အစုံပေးလို့ စီမံဆောင်ရွက်တတ်သလို သဒ္ဓါပညာ မိဘဟာလဲ ကိုယ်ကျင့်သီလ လမ်းစရိတ် အပြည့်အစုံ စီမံပေးလိုက်တယ်။ သုဂတိဘဝကောင်းတွေကိုဖြတ်သန်းပြီး မဂ္ဂင်လမ်းကြောင်းအတိုင်း ဖြောင့်ဖြောင့်သွားနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးလိုက်တယ်။ သဒ္ဓါ ပညာရှိသူဟာ သီလကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး တန်ဖိုးထားကျင့်သုံးတတ်တယ်။ ကိုယ်နှုတ်

စည်းကမ်းကို အတိအကျအပြည့်အဝ လိုက်နာတတ်ပါတယ်။

လောကမိဘဟာ ခရီးသွားတဲ့ သားသမီးအတွက် တစ်ယောက်တည်းဖြစ်ရင် အဖော်ပါထည့်ပေးလိုက်တယ်။ လုံလုံခြုံခြုံ သွားနိုင်အောင် ထီး, ဖိနပ် အပြည့်အစုံ ပေးလိုက်တယ်။ တည်းခိုဖို့ နေရာကို သေချာအောင် လမ်းညွှန်တတ်တယ်။ သဒ္ဓါ, ပညာ မိဘလဲ စိတ်လုံခြုံအောင် ကိလေသာနှင့် အာရုံမျိုးစုံ နှောင့်ယှက်မခံရအောင် သမာဓိအဖော်ကိုပါ ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ စိတ်ဓါတ် အေးချမ်း တည်ငြိမ်လုံခြုံစွာ သွားလာနေထိုင် တည်းခိုနိုင်အောင် သမာဓိ ထီး ဖိနပ် နေရာကောင်း

ကို သေသေချာချာ စီမံပေးလိုက်တယ်။ ပညာဆိုတာ နာကြားလေ့လာထားတဲ့ ပညာနှင့် စဉ်းစားထားတဲ့ပညာကို ပြောတာပါ။ ဘဝအသုံးချပညာပေါ့။ သဒ္ဓါ ပညာကောင်းရင် သမာဓိကို လေးလေးစားစား တကယ်ပွားများတတ်ပါတယ်။

လောကမှာ ခရီးသွားတဲ့အခါ ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲ,နေရာဒေသဌာန အပြောင်းအလဲ, အစားအသောက် အပြောင်းအလဲကြောင့်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်, မတော်တဆ ထိခိုက်မှုကြောင့်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်, ခရီးသွားရင်း အနာရောဂါရလို့ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်တတ်တယ်။ ဆေးဆရာတို့ ဆေးဝါးကောင်းတို့ဆိုတာ နေရာတိုင်း

တွေ့နိုင်တာမဟုတ်တော့ မိဘတွေက သားသမီးတွေ ခရီးသွားရင်း နေမကောင်းရင် သုံးစွဲဖို့ အိမ်သုံးဆေးများကို ပေးတတ်တယ်။ သံသရာခရီးသည်တွေမှာလဲ ရှိရာက မရှိဖြစ်သွားလိုက်, မြင့်ရာက နိမ့်သွားလိုက်, တက်ရာက ကျသွားလိုက် စတဲ့ အပြောင်းအလဲတွေ များလွန်းလို့ စိတ်တွေ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်တတ်တယ်။ စိတ်ဆင်းရဲ ပူလောင်အားငယ်ရတတ်တယ်။ သဒ္ဓါ ပညာ မိဘက စိတ်နေမကောင်းရင်သုံးစွဲဖို့ ပျောက်အောင်ကုဖို့ သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာ အိမ်သုံးကျောင်းသုံး ဆေးဝါးကောင်းတွေကို ပေးလိုက်တယ်။ သဒ္ဓါ ပညာအားကောင်းရင် ဝိပဿနာကို စွဲစွဲမြဲမြဲ

ရှုမှတ်ပွားများ အားထုတ်တတ်စမြဲပါ။

လောကခရီးသွားတွေဟာ မိဘအစီအမံကောင်းတဲ့ကြောင့် ရက်ပိုင်းလေးသွားရတာတောင် ပြည့်စုံချမ်းသာကြရသလို သံသရာခရီးသွားတွေလဲ သဒ္ဓါပညာရဲ့ အစီအမံကောင်းမှုကြောင့် သံသရာတစ်လျှောက် ကောင်းမှုစွမ်းအားတွေရလို့ အောက်တန်းမကျရ မျက်နှာမငယ်ရအောင် ပြည့်စုံလုံလောက်ချမ်းသာခွင့် ရကြပါတယ်။ ဘဝကို လိုသလိုအသုံးချနိုင်လို့ အချစ်ဆုံးကောင်းမှုတရား, ဆွေမျိုးကောင်းတွေနှင့် ဆက်ကာဆက်ကာ တွေ့ဆုံခွင့်ရနိုင်ကြတယ်။ သဒ္ဓါပညာ မိဘနှင့် အတူနေရတဲ့စိတ်ဟာ အမြဲ

အားရှိနေရတာဖြစ်လို့ သဒ္ဓါပညာမိဘ နေစရာ အပ္ပမာဒသတိနေအိမ်ကို ဆောက်လုပ်ဖန်တီးပေးဖို့ အထူးလိုအပ်ပါလိမ့်မယ်။

အချစ်ဆုံးဆွေမျိုးဖြစ်တဲ့ ကောင်းမှုတရားနှင့် အမြဲတွေ့ဆုံလိုရင်, ဆွေဂုဏ်မျိုးဂုဏ် ပြည့်ပြည့်စုံစုံနဲ့နေလိုရင် သဒ္ဓါပညာမိဘနှင့် အတူ အမြဲနေနိုင်အောင် ကြိုးစားရမယ်။ ဒါဆိုရင် သဒ္ဓါပညာမိဘ အမြဲနေထိုင်နိုင်ဖို့ သတိအိမ်ကြီး အိမ်ကောင်းတစ်လုံးကို ခိုင်ခိုင်ခန့်ခန့် တည်ဆောက်ပေးထားရုံပေါ့။

၅။ မိခင်ချစ်တတ် ဆွေမျိုးမြတ်

❀ မိခင်ရင်သွေး၊ မေတ္တာအေး၊
ဖြူဖွေး နို့ရည်ဖြစ်။
❀ ကိလေသာသွေး၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဆေး၊
ဖြူဖွေး ကုသိုလ်ဖြစ်။
❀ မိခင်ချစ်တတ်၊ ဆွေမျိုးမြတ်၊
ထူးလတ် အားအစစ်။

ယခု ၁၃၆၇-ခုနှစ်ဟာ မိမိရဲ့ ရဟန်း

၄၅-ဝါရတဲ့ နှစ်ဖြစ်သလို မိမိရဲ့မွေးမိခင် ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်တဲ့ မယ်တော်ကြီး ဒေါ်တုတ်ခိုင်ရဲ့ ၈၅-နှစ်ပြည့်တဲ့နှစ်လဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မယ်တော်ကြီးမှာ သား ၆-ယောက်၊ သမီး ၃-ယောက် ထွန်းကားခဲ့ပေမယ့် သား၃-ယောက်က လူလားမမြောက်မီ ကလေးအရွယ်ယ်စဉ်ကစ ကွယ်လွန်ခဲ့ကြလို့ ၆-ယောက်ပဲ ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်။ ၆-ယောက်ထဲမှာ အကြီးဆုံးသားနှင့် အငယ်ဆုံးသားက ရဟန်းတွေ ဖြစ်ကြလို့ သမီးအလတ်က သီလရှင်ဖြစ်တာ ဆိုတော့ မယ်တော်ကြီးဘဝ အရတော်တယ်ပဲ ဆိုရမယ်။ ၃-ပါးရဲ့ မယ်တော်ပေါ့။

မယ်တော်ကြီးမှာ ၈၅-နှစ်ရောက်သည်ထိ

အသက် ၆၀-ကျော် သားကြီးရဟန်းရဲ့ အနီး အပါးမှာ နေထိုင်ရတာလဲဖြစ်, မနီးမဝေး အရပ်မှာ သားငယ်ရဟန်းရှိနေတာလဲဖြစ်, သမီးသီလရှင်နဲ့ အတူနေရတာလဲဖြစ်, မောင်အရင်းနှင့် အတူနေရတာလဲဖြစ်, ရွှေတိဂုံစေတီတော်နှင့် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ကျောင်းတိုက်အနီး ဘုရားရိပ် ကျောင်းရိပ်မှာ နေရတာလဲဖြစ်, ဆေးဆရာကောင်း ဆရာဝန် ကောင်း ဆေးဝါးကောင်းပေါတဲ့ ရန်ကုန် မြို့ကြီးမှာ နေရတာလဲဖြစ်, နားအသင့်အတင့် လေးတာကလွဲလို့ ကျန်းမာရေး အထိုက် အလျောက် ကောင်းနေတာလဲဖြစ်, နေ့စဉ် တရားဘာဝနာ အားထုတ်နေတာလဲဖြစ်,

လို့ အိုကံ သိပ်ကောင်းပါတယ်။ ဆွေမျိုးရင်း ဖြစ်တဲ့ ကောင်းမှုတရားတွေ နေ့တိုင်းရရှိတိုး ပွားနေတာကိုး။ ကံအား, ဉာဏ်အား လုံ့လ အားကောင်းနေတဲ့ မိခင်ကြီးကို ပြုစုစောင့် ရှောက်ကျွေးမွေးနေကြရတဲ့ သားသမီးတွေမှာ လဲ ကုသိုလ်အများကြီး ရရှိတိုးပွားကြရပါ တယ်။ ဒါဆို အချစ်ဆုံးဆွေမျိုးပဲ ဆိုရမှာပေါ့။

ကိုယ့်ကြောင့်သူ့မှာ ကုသိုလ်ရရှိတိုးပွား ရင် ကိုယ်လဲ သူ့ရဲ့ ဆွေမျိုးပေါ့။ သူ့ကြောင့် ကိုယ့်မှာ ကောင်းမှုတိုးပွားတယ်ဆိုရင်သူလဲ ကိုယ့်ရဲ့ ဆွေမျိုးပေါ့။ ဘယ်ဘဝပဲ ရောက် ရောက် ဘဝတိုင်း ကောင်းမှုတရားသာ ဆွေမျိုး အရင်းဖြစ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်ထိဦးတည်ပြုလုပ်

ထားတဲ့ကောင်းမှုတရားဟာ နိဗ္ဗာန်မရောက် မချင်း ဘယ်တော့မှ ခွဲဖို့လဲမလိုတော့ဘူး။ ပုံစံ လဲ မပြောင်းလဲနိုင်တော့ဘူး။ ဘဝသံသရာတစ် လျှောက် အထက်တန်းကသွားနိုင်ဖို့ အရင်းခံ စွမ်းအားလဲဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကောင်းမှုတရား သာဆွေမျိုးရင်းပါ။ ဘဝဆက်တိုင်း တော်စပ် ခွင့်ရနေကြတဲ့ဆွေမျိုးတွေက ဆွေမျိုးအဖျား တွေပါ။ ဘဝတစ်ကွေ့မှာတွေ့ရတဲ့ ဆွေမျိုး ဆိုတာ အတိတ်ကုသိုလ်ကံဆွေမျိုးရင်းက ဆုံပေးလို့ တွေ့ခွင့်ရတာလဲတစ်ကြောင်း, ခဏ သာတွေ့ရတာလဲ တစ်ကြောင်း, အချိန်စေ့ရင် ဧကန်ခွဲရမှာလဲ တစ်ကြောင်း, ခွဲရတဲ့အခါ ဆွေမျိုးရင်း တရားခံမရှိရင် ရှုမတတ်ပူလောင်

ရမှာလဲ တစ်ကြောင်း, ဘဝတွေခြားသွားရင် ကိလေသာအပူရှိန်ကြောင့် ဆွေမျိုးဓာတ်တွေ ခန်းခြောက်ပြီး တစိမ်းရန်သူတွေ ပြန်ဖြစ်နိုင် တာလဲတစ်ကြောင်းတို့ကြောင့် ဆွေမျိုးဖျားတွေ ဖြစ်တယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမှ အမြဲဆုပ်ကိုင်ထားလို့ မရပဲကိုး။ အဖျားကြောင့် အရင်းမရှုံးဖို့ အထူး သတိထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဖျားတွေဟာ အရင်းတွေတိုးဖို့ အကြောင်းသာဖြစ်သင့်ပါ တယ်။ အဖျားကြောင့် အရင်းတိုးမှလဲ အဖျား တွေကို အရင်းလို့ခေါ်ရတာ အဆင်ပြေမှာပေါ့။

အချင်းချင်းကုသိုလ်ရအောင် ချစ်တတ် မယ်ဆိုရင် သွေးသားမစပ်ပဲတောင် ဆွေမျိုးလို့ ခေါ်နိုင်သေးတာပဲ။ သွေးသားစပ်သူဆိုရင်

ဘာပြောဖို့လိုမှာလဲ။ ဧကန်ဆွေမျိုးပဲပေါ့။ သွေး သားအရင်းတောင် ကုသိုလ်ရအောင်မချစ် တတ်ရင် ဆွေမျိုးလို့ မခေါ်နိုင်ဘူး။ သွေးသား မစပ်သူဆိုတော့ ဘာပြောစရာလိုမှာလဲ။ ဧကန် တစိမ်းပဲပေါ့။ ဘယ်သူ့ကိုပဲ ချစ်ချစ်, ဘာကိုပဲချစ်ချစ်, ကုသိုလ်ရအောင် ချစ်တတ်မှ ဆွေချစ်မျိုးချစ် ဖြစ်ခွင့်ရမယ်။ကုသိုလ်သာ အဆိုးအားလုံးကို အကုန် အနိုင်ယူဖယ်ရှား ပစ်နိုင်ပြီး အကောင်းအားလုံး အကုန်ရအောင် လုပ်ပေးနိုင်တဲ့ကြောင့် ဆွေမျိုးရင်းပဲ။ ဆွေမျိုး တာဝန်အားလုံး ကျေပွန်တာကိုး။

တစ်ခြားဟာ မကြည့်နဲ့လေ။ လောဘ, ဒေါသ, မောဟဦးစီးတဲ့ ကိလေသာတွေတောင်

မှ သတိဉာဏ်နဲ့ ရှုမှတ်နိုင်ရင် ဝိပဿနာ ကုသိုလ်ဆွေမျိုး တော်နိုင်သေးတာပဲ။ ကိလေ သာဟာ ဆွေမျိုးတော်ခွင့်ရှိပေမယ့် အရင်း တော့မဟုတ်ဘူး။ ဝမ်းကွဲဆွေမျိုးလို့ ဆိုရမယ်။ တိုက်ရိုက်ဆွေမျိုးတော်ရတာ မဟုတ်ပဲ တစ်ဆင့်(ထပ်ဆင့်)တော်ရတာ ဖြစ်လို့ပါ။ ကိလေသာဖြစ်ပြီးလို့ ချုပ်ပျောက်သွားတဲ့အခါ သတိနဲ့မိအောင် ဖမ်းပြီးမှ ချုပ်ပျောက်သွားတဲ့ ကိလေသာကို ဉာဏ်နဲ့ရှုရတာပါ။ ဒါကြောင့် သေမှတော်ရတဲ့ ဆွေမျိုးလို့လဲ ဆိုနိုင်တယ်။

ကိလေသာနှင့် သတိဉာဏ် သဘာဝမတူ တဲ့ကြောင့် ကိလေသာဖြစ်နေတုန်းမှာတော့ သတိဉာဏ်မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကိလေသာ ခဏစေ့

လို့ ချုပ်ပျောက်သွားတော့မှ သတိနဲ့ဖမ်း ဉာဏ်နဲ့ရှုနိုင်တာပါ။ သတိဉာဏ်ပေါ်လာတာနဲ့ သဘာဝမတူတဲ့ ကိလေသာဟာ ဆက်မဖြစ် နိုင်ပဲ အခိုက်အတန့် ရပ်ဆိုင်းသွားပါတယ်။ ကိလေသာဆက်မဖြစ်အောင် ထိန်းထားနိုင် တယ်ပေါ့။ သဘာဝမတူတော့ သတိဉာဏ် ဖြစ်တုန်း ကိလေသာ တွဲမဖြစ်နိုင်ပဲကိုး။

မိခင်ရဲ့ နီရဲနေတဲ့ နှလုံးသွေး, ရင်သွေး ဟာ သားသမီးကောင်းကျိုးကို လိုလားလှတဲ့ မိခင်မေတ္တာကြောင့် သားသမီးအပေါ်ချစ်ခင်တဲ့ မိခင်မေတ္တာကြောင့် နို့အုံထဲရောက်သွားတာနဲ့ ဖြူဖွေးတဲ့နို့ရည်ဖြစ်သွားရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ထူးဆန်းတဲ့ သဘာဝတစ်ခုပါ။ သဘာဝလမ်း

ကြောင်းဖြစ်နေတဲ့ကြောင့် သား သမီးအပေါ် မိခင်က သံယောဇဉ်နဲ့ချစ်နေရင်လဲ ဖြူဖွေးတဲ့ နို့ရည်ကတော့ ဆက်ထွက်နေမှာပဲ။

ရှေ့နားမှာပြခဲ့တဲ့ ဆရာဇီဝကရဲ့မိခင်က သားကိုစွန့်ပစ်တယ်ဆိုတာလဲ သားကိုမချစ် လို့တော့ဟုတ်ပုံမပေါ်ဘူး။ ဘဝပေးအခြေအနေ အရမတတ်သာလို့ လုပ်ရပုံပေါ်ပါတယ်။

ဇယဒ္ဒိသဇာတ်မှာလာတဲ့ အကြောင်း အရာတစ်ခုရှိတယ်။ အတိုချုပ်ချုံးပြောရင် ပဉ္စာလမင်းကြီးရဲ့ မိဖုရားကြီးမှာ သားဖွားမြင် တော့, ဖွားတိုင်း ဖွားတိုင်း အတိတ်ဘဝက ရန်သူဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ဘီလူးမက ယူယူပြီး စားပစ် လိုက်တာ ၂-ကြိမ်တောင်ရှိပြီဆိုပဲ။ တတိယ

အကြိမ်သားဖွားခါနီးတော့ မင်းကြီးရဲ့အစီအမံနဲ့ အစောင့်အကြပ်တွေ ထူထပ်တင်းကြပ်စွာချထားတယ်။ အဲဒီကြားထဲကပဲ ဘီလူးမက အတင်းတိုးဝင်လာပြီး တတိယဖွားမြင်တဲ့သားကိုလဲ စားဖို့လုယူဆွဲခေါ်သွားတယ်။ အစောင့်အကြပ်တွေ နောက်က အတင်းပြေးလိုက်လာနေကြလို့ ကလေးကိုစားဖို့ အချိန်မရတော့ ကလေးကိုချီပြေးရင်း တစ်နေရာငုံ့ဝင်လိုက်တော့ ဘီလူးမရဲ့ နို့သီးနှင့် ကလေးငယ်ရဲ့ ပါးစပ်ထိသွားလို့ ကလေးငယ်က သူ့ကို နို့တိုက်တယ် ထင်မှတ်ပြီး ဘီလူးမရဲ့ နို့ကို စို့တော့တာတဲ့။ ဘီလူးမကလဲ နို့စို့နေတဲ့ ကလေးအပေါ် သားလိုချစ်ပြီး မိခင်စိတ်ပေါ်

လာသတဲ့။ စားဖို့ ယူလာခဲ့တဲ့ ကလေးကို မစားဖြစ်တော့ပဲ မိခင်စိတ်ထားနဲ့ သားလိုချစ်ပြီး နို့တိုက်မွေးမြူ စောင့်ရှောက်ခဲ့ပါသတဲ့။ သားချစ်တဲ့မိခင် စိတ်စွမ်းရည်ကြောင့် ဖြူဖွေးတဲ့နို့ရည်တွေ ထွက်တယ်ဆိုပဲ၊ ဘီလူးမက မွေးစားသားလေးကြီးလာတော့ နို့မတိုက်တော့ပဲ သူစားနေကျလူသားကိုပဲ ကျွေးတော့တာတဲ့။ မင်းသားလေး လူသားစားနေရတယ်။ ပေါရိသာဒပေါ့။ ဆိုလိုတာက စားဖို့ကလေးကို ယူသွားတဲ့ ဘီလူးမမှာတောင် မိခင်စိတ်ပြောင်းပြီး သားချစ် ချစ်တတ်လာရင် နီရဲတဲ့သွေးက ဖြူဖွေးတဲ့ နို့ရည်အဖြစ်ပြောင်းပေးရတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပါ။ မိမိလဲ

မယ်တော်ကြီး တိုက်ကျွေးတဲ့ မေတ္တာနို့ရည်ကို ၃-နှစ်ကြာအောင် သောက်စို့ခဲ့ရသူဖြစ်ပါတယ်။ သားဦးဖြစ်တဲ့ကြောင့် ၃-နှစ်နို့တိုက်ပေးခဲ့ရတယ်လို့ မယ်တော်ကြီးက ပြောပါတယ်။

လောဘ,ဒေါသ,မောဟနှင့် ယှဉ်တွဲနေရတဲ့ နီရဲမဲပုပ်နေတဲ့ စိတ်ဟာလဲ သတိဉာဏ်ဦးဆောင်တဲ့ ဆွေလမ်းမျိုးလမ်းပေါ်ရောက်လာရင် ဖြူဖွေးသန့်စင်တဲ့ ကောင်းမှုနို့ရည်အဖြစ် ပြောင်းလဲပေးရပါတယ်။ ဆွေလမ်းမျိုးလမ်းပေါ် ရောက်လာရင် ခန္ဓာပစ္စည်းအရှိအားလုံးကို အကြောင်းပြုလို့ ကုသိုလ်ဆွေမျိုးတွေနဲ့ချည်း တွေ့ဆုံရရှိနေမှာဖြစ်

တယ်။ ကောင်းမှုကုသိုလ် ကံတရားဟာ အချစ်ဆုံးဆွေမျိုးပဲ။

တကယ့်အချစ်ဆုံး ဆွေမျိုးအစစ်ကတော့ သတိဉာဏ်နဲ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ထိ ဦးတည်ထားတဲ့ ပါရမီအနှစ် ကုသိုလ်စစ်ပါ။ သားငါးများချက်ပြုတ်ပြီးရင် လူမစားခင် ကြောင်ဝင်နှိုက်မစားနိုင်အောင်, ကြောင်အိမ် စတဲ့ လုံခြုံတဲ့နေရာမှာ ထည့်သွင်းသိုမှီထားရသလို ကုသိုလ်လုပ်ပြီးတိုင်း တဏှာကြောင် ဝင်မနှိုက်ရအောင် သတိ ဉာဏ်နဲ့ မဂ် ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် အာရုံထိ လုံလုံခြုံခြုံ ထည့်ထားရမယ်။ ဦးတည်ဆုတောင်းထားတာကို ပြောတာ၊ ကြောင်ဟာ ကြောင်အိမ်ကို မထိုးဖောက်နိုင်

သလို တဏှာကြောင်ဟာလဲ ကိုယ့်နယ်ပယ်မဟုတ်လို့ ကိုယ့်အာရုံမဟုတ်တဲ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် အာရုံထဲမှာ ထည့်ထားတဲ့ကုသိုလ်ကို မထိုးဖောက် မခြယ်လှယ်နိုင်ဘူး။ တဏှာဟာ လောကုတ္တရာတရားကို အာရုံပြုနိုင်တာ မဟုတ်လို့ သူ့အာရုံမဟုတ်တဲ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို စိတ်မဝင်စားဘူး။ "နိဗ္ဗာန် မလိုချင်သေးဘူး" ဆိုတာ တဏှာအပြောခိုင်းလို့ ပြောရတဲ့ စကားပါ။

ဒါကြောင့် သတိဉာဏ် ဆွေလမ်းမျိုးလမ်းသေသေချာချာခင်းပြီး ခန္ဓာပစ္စည်း အရှိတွေထဲက ကောင်းမှုဆွေမျိုးတွေ မြန်မြန်လဲ ရအောင်, များများလဲ ရအောင် ကောင်းကောင်း

မွှန်မွှန်, ပြည့်ပြည့်စုံစုံလဲ ရအောင် အထူးကြိုးစားထားဖို့လိုမယ်။ ပြုလုပ်ပြီးသမျှ ကောင်းမှုအားလုံးကို မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ထိ မြင့်တဲ့နေရာတင်ထားဖို့, လုံတဲ့နေရာ ထည့်ထားဖို့လဲ လိုမယ်။ လုံခြုံတဲ့ကုသိုလ်ဟာ နိဗ္ဗာန်မရောက်မချင်းလဲ အထက်တန်းစား အကျိုးကိုချည်းပဲ ပေးသွားတယ်။ သတိဉာဏ်လျှောက်လမ်းက သွားတာကိုး။

နေ့စဉ် အိပ်ရာထလာတာနဲ့ ဘုရားရှေ့အရင်သွား, သတိဉာဏ် အရင်ဖော်, သတိနဲ့ မြုပ်နေတာတွေကိုဖော်, မြောနေတာတွေကို ဆယ်, ဉာဏ်နဲ့ စေ့စေ့စပ်စပ်ကြည့်, စိတ်ကောင်းဉာဏ်ရအောင်ယူ, အိမ်ဦးခန်းနှင့်

အိမ်နောက်ဖေး အပေါ်ထပ်နှင့် အောက်ထပ် ကုသိုလ်လျှောက်လမ်းခင်းထား, အခြားဘယ်နေရာ သွားသွား, ဘာလုပ်လုပ်, သတိဉာဏ်လျှောက်လမ်းခင်းထား, ကုသိုလ်ကို တန်းစီကောက်ယူသွားရုံပဲ။ ဒါမှ အချစ်ဆုံးဆွေမျိုးနှင့် ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း အမြဲ အတူနေခွင့်ရမယ်။ ဒါဆို လူဖြစ်ကျိုးနပ်ပြီပေါ့။

အားလုံးငြိမ်းချမ်းကြပါစေ

တိပိဋကယောဆရာတော်

မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံပါဠိတက္ကသိုလ်

နန္ဒဝန်လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

၁၃၆၈-ခု၊ နတ်တော်လ (၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ)